

Tymczasowe cele działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi nad Bystrycą (PLH020103)

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 14,03 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki.
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	1. Utrzymanie oceny FV na 86% stanowisk poprzez zachowanie typowej różnorodności zbiorowisk roślinnych charakterystycznych regionalnie dla siedliska na wszystkich przebadanych naturalnych zbiornikach wodnych w obszarze. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 14% stanowisk siedliska w obszarze – zachowanie co najmniej uproszczonej struktury zbiorowiska, poprzez brak nymfeidów lub elodeidów lub obecność obu grup, ale wówczas w zbiorowiskach elodeidów obecność rogatka sztywnego <i>Ceratophyllum demersum</i> więcej niż 25%.
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze - zachowanie braku gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>).
		Barwa wody	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 71% stanowisk siedliska w obszarze - utrzymanie słabo zielonej, słabo przezroczystej, brązowo-przezroczystej barwy wody. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 21% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie przynajmniej wyraźnie zielonego zabarwienia wody
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 93% stanowisk siedliska w obszarze – zachowanie wartości przewodnictwa elektrolitycznego na poziomie ≤600 µS/cm.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze - zachowanie wartości przewodnictwa elektrolitycznego co najmniej w granicach 600-899 $\mu\text{S}/\text{cm}$.
		Przeźroczystość wody	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 43% stanowisk siedliska w obszarze – zachowanie widzialności krążka Secchiego do dna lub powyżej 2,5 m 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie widzialności krążka Secchiego co najmniej w granicach 1,0 – 2,5 m (dla zbiorników głębokich), bądź w przypadku jezior bardzo płytkich widzialność krążka Secchiego nie sięgająca dna. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie widzialności krążka Secchiego co najmniej w granicach 1,0 – 2,5 m (dla zbiorników głębokich), bądź w przypadku zbiorników bardzo płytkich widzialność krążka Secchiego nie sięgająca dna.
		Odczyn wody	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze, tj. utrzymanie odczynu wody w granicach pH 6,5-7,9.
		Ogólny cel ochrony	Utrzymanie właściwego (FV) stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	<p>Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego w obszarze – planowane usunięcie siedliska z SDF.</p> <p>W trakcie przeprowadzonych badań nie potwierdzono siedliska w obszarze. Siedlisko potencjalnie powinno występować w korycie Bystrzycy oraz Strzegomki. W obu rzekach stwierdzono w materiale dennym duży udział frakcji gruboziarnistej (drobne otoczaki i gruby żwir), który sprzyja występowaniu gatunków z rodzaju włosienicznik <i>Batrachium</i>. Pomimo tego w trakcie przeprowadzonych badań nie zidentyfikowano roślinności ze związku <i>Ranunculion fluitantis</i> w korytach obu rzek. Ponadto woda w obu rzekach charakteryzuje się znacznym</p>	

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
		zmętnieniem i niską przeźroczystością co zasadniczo ogranicza rozwój roślin zanurzonych w wodzie. Siedlisko nie zostało również wykazane w poprzednich inwentaryzacjach (Inwentaryzacja Lasów Państwowych 2006-2007, Inwentaryzacja w ramach Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego 2008). W związku z powyższym dotychczasowe informacje dotyczące występowania siedliska w obszarze należy traktować jako pierwotny błąd naukowy.	
3.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 26 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki
		Procent powierzchni zajętej przez siedlisko na transekcje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 40% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie 80% i więcej powierzchni siedliska w obrębie transektu. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 20% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału powierzchni siedliska w obrębie transektu powyżej 80%. 3. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze – udział powierzchni siedliska w obrębie transektu powyżej 50%. 4. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału powierzchni siedliska w obrębie transektu co najmniej 50%.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 47% stanowisk siedliska w obszarze – Utrzymanie braku lub nieznacznej fragmentacji 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku lub nieznacznej fragmentacji. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 20% stanowisk siedliska w obszarze - osiągnięcie co najmniej średniego stopnia fragmentacji (płaty po kilkanaście arów).
		Gatunki typowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 13% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie licznej obecności gatunków

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			<p>charakterystycznych (≥ 5) i wyróżniających (≥ 3) dla związku <i>Molinion</i>.</p> <p>2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 80% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie średniolicznej obecności gatunków charakterystycznych (3-5) i wyróżniających dla związku <i>Molinion</i>.</p> <p>3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie średniolicznej obecności gatunków charakterystycznych (3-5) i wyróżniających dla związku <i>Molinion</i></p>
		Gatunki dominujące	<p>1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków o pokryciu powyżej 50%; współpanują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenathretea</i>, w tym przede wszystkim gatunki typowe dla siedliska.</p> <p>2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 13% stanowisk siedliska w obszarze – obecne gatunki dominujące (pokrycie powyżej 50%); dominują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>.</p> <p>3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 54% stanowisk siedliska w obszarze – obecne gatunki dominujące (pokrycie powyżej 50%); dominują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i>..</p>
		Obce gatunki inwazyjne	<p>1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku obcych gatunków inwazyjnych.</p> <p>2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 40% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku obcych gatunków inwazyjnych.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 27% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie pojedynczego występowania gatunków inwazyjnych lub pokrycie <5% transektu.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 20% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku lub udziału gatunków ekspansywnych poniżej 10%. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 40% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku lub udziału gatunków ekspansywnych poniżej 10%. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 40% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie maksymalnego pokrycia gatunków ekspansywnych do 30%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 73% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew w transekcie <5%. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 20% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew w transekcie <5%. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew w transekcie co najwyżej w granicach 5-20%.
		Martwa materia organiczna (wojłok)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie średniej grubości martwej materii organicznej <2 cm. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 20% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie średniej grubości martwej materii organicznej <2 cm.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 47% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie średniej grubości martwej materii organicznej w przedziale 2-5 cm.
		Ogólny cel ochrony	Poprawa złego U2 stanu ochrony siedliska przyrodniczego na niezadowolający U1 w obszarze.
4.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 2,9 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej 4 gatunków charakterystycznych i więcej.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków ekspansywnych co najmniej na 50% stanowisk oraz ich występowania na powierzchni mniejszej niż 10% na pozostałych stanowiskach.
		Obce gatunki inwazyjne	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków inwazyjnych. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie udziału gatunków inwazyjnych poniżej 1%.
		Naturalność koryta rzecznoego (brak regulacji)	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej śladów dawnej regulacji.
		Naturalny kompleks siedlisk	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie w otoczeniu badanego stanowiska zbiorowisk naturalnych. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie w otoczeniu badanego stanowiska co najwyżej zbiorowisk półnaturalnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
		Ogólny cel ochrony	Utrzymanie niezadowolającego U1 stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.
5.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	<p>Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego w obszarze – planowane usunięcie siedliska z SDF.</p> <p>W trakcie przeprowadzonych badań nie potwierdzono siedliska w obszarze. Siedlisko potencjalnie mogłoby występować na obszarach łąkowych w obszarze zalewowym Bystrzycy oraz Strzegomki. W trakcie przeprowadzonych prac terenowych nie stwierdzono występowania gatunków roślin charakterystycznych dla siedliska, takich jak.: selernica żyłkowana <i>Cnidium dubium</i>, tarczycza oszczepowata <i>Scutellaria hastifolia</i>, fiołek mokradłowy <i>Viola stagnina</i>, wiechlina wąskolistna <i>Poa angustifolia</i>, turzycza wczesna <i>Carex praecox</i>. We wskazanej lokalizacji, gdzie w poprzednich inwentaryzacjach wykazano występowanie siedliska 6440, zdiagnozowano siedlisko łąki trześcicowej 6410. Obecność pojedynczych okazów czosnku kątego <i>Allium angulosum</i>, przy braku innych gatunków charakterystycznych dla związku <i>Cnidion dubii</i>, nie daje rzetelnych podstaw, aby opisywany płat łąki traktować jako siedlisko 6440. W związku z powyższym dotychczasowe informacje dotyczące występowania siedliska w obszarze należy traktować jako pierwotny błąd naukowy.</p>	
6.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 83% stanowisk siedliska w obszarze. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 17% stanowisk siedliska w obszarze.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 83% stanowisk siedliska w obszarze – Utrzymanie braku lub nieznacznej fragmentacji. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 17% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku lub nieznacznej fragmentacji.
		Gatunki charakterystyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie więcej niż 4 gatunków charakterystycznych dla siedliska 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 17% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie 3-4 gatunków charakterystycznych dla siedliska.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie 3-4 gatunków charakterystycznych dla siedliska.
		Gatunki dominujące	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków panujących lub status dominanta osiagają gatunki charakterystyczne dla siedliska. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – Osiągnięcie braku gatunków panujących lub status dominanta osiagają gatunki charakterystyczne dla siedliska. 3. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 17% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej silnej dominacji (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych. 4. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 17% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie co najwyżej silnej dominacji (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 66% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku lub pojedynczych osobników gatunków o niskim stopniu inwazyjności, tj. nie zagrażających różnorodności biologicznej. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 34% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie co najwyżej udziału gatunków o niskim stopniu inwazyjności w pokryciu <5% transektu lub pojedyncze osobniki gatunków wysoce inwazyjnych.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 50% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 17% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie co najwyżej pokrycia 10% przez gatunki silnie ekspansywne i co najwyżej łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych <50%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 83% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie łącznego pokrycia na transekcje krzewów i podrostu drzew <1%. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 17% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew <1%.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	1. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 67% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie udziału płatów dobrze zachowanych na co najmniej 50-79% powierzchni transektu lub generalnie płaty na transekcje mało typowe, średnio bogate w gatunki. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału płatów dobrze zachowanych na co najmniej 50-79% powierzchni transektu lub generalnie płaty na transekcje mało typowe, średnio bogate w gatunki.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie grubości warstwy martwej materii organicznej <2 cm. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 33% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie grubości warstwy martwej materii organicznej <2 cm. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 34% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie grubości warstwy martwej materii organicznej <5 cm.
		Ogólny cel ochrony	Utrzymanie niezadawalającego U1 stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
7.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 230,6 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 64% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie typowej, właściwej dla lasów grądowych kombinacji florystycznych. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie typowej, właściwej dla lasów grądowych kombinacji florystycznych. 3. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 21% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zniekształconej w stosunku do typowej dla siedliska w regionie kombinacji florystycznej. 4. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie zniekształconej w stosunku do typowej dla siedliska w regionie kombinacji florystycznej.
		Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 29% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków inwazyjnych. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 29% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie sporadycznego (nie więcej niż 2% pokrycia transektu) udziału gatunków inwazyjnych.
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 57% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 21% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej pojedynczego (powyżej 1%, lecz nie więcej niż 5% pokrycia transektu) udziału gatunków ekspansywnych. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie co najwyżej pojedynczego

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			(powyżej 1%, lecz nie więcej niż 5% pokrycia transektu) udziału gatunków ekspansywnych
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 14% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zróżnicowanej struktury pionowej i przestrzennej; >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 64% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie jednolitego, starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni.
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 79% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie >10% udziału drzew starszych niż 100 lat. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 14% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie <10% udziału drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udziału drzew starszych niż 50 lat.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obfitego naturalnego odnowienia, w lukach i prześwietleniach, brak pod okapem drzewostanu, ślady zgrzania Nieliczne.
		Gatunki obce w drzewostanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 72% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie udziału gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiających się. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiających się.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 21% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału gatunków obcych w drzewostanie <10% i nie odnawiających się.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 57% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie obecności martwego drewna wielkowymiarowego powyżej 3 szt./ha.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 14% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zasobów martwego drewna >10m³/ha. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 71% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie zasobów martwego drewna >10m³/ha.
		Inne zniekształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 93% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku zniekształceń. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku zniekształceń.
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 36% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności mikrosiedlisk drzewnych >10 szt./ha. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 43% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie obecności mikrosiedlisk drzewnych >10 szt./ha.
		Ogólny cel ochrony	Poprawa złego U2 stanu ochrony siedliska przyrodniczego na niezadowalający U1 w obszarze poprzez zwiększenie zasobów martwego drewna.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
8.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> i olsy źródłiskowe)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 1,6 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie typowej, właściwej dla lasów łęgowych kombinacji florystycznych.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie we wszystkich warstwach dominacji gatunków typowych dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe (nie ma dominacji facjalnej).
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie udziału gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiających się.
		Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności najwyżej 1 gatunku występującego nielicznie.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – obecne co najwyżej nie bardzo silnie ekspansywne gatunki.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	1. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 33% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zasobów martwego drewna >10m ³ /ha. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 64% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie zasobów martwego drewna >10m ³ /ha.
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 57% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie obecności martwego drewna wielkowymiarowego powyżej 3 szt./ha.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
		Naturalność koryta rzecznego	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie na poziomie: regulacja wykonana metodami „miękkimi”, z zachowaniem cech hydromorfologicznych cieku naturalnego.
		Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie właściwej dynamiki zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/zbiorowiska roślinnego.
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie >20% udziału objętości drzew starszych niż 100 lat.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie naturalnej, zróżnicowanej struktury roślinności.
		Naturalne odnowienia drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności obfitego, naturalnego odnowienia.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku zniszczeń.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie typowej, właściwej dla lasów łęgowych kombinacji florystycznych.
		Ogólny cel ochrony	Poprawa złego U2 stanu ochrony siedliska przyrodniczego na niezadowolający U1 w obszarze poprzez zwiększenie zasobów martwego drewna.
9.	91F0	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 239,3 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów dynamiki.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Charakterystyczna kombinacja florystyczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 62% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie typowej, właściwej dla lasów łęgowych kombinacji florystycznych. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 38% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej zmniejszonej w stosunku do typowej dla siedliska w regionie kombinacji florystycznej.
Gatunki dominujące		<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 43% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie w wszystkich warstwach dominacji gatunków typowych dla siedliska, przy czym są to naturalne stosunki ilościowe. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 37% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej we wszystkich warstwach dominacji gatunków typowych dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe. 	
Liczba gatunków z grupy „wiąz, dąb, jesion” występujących w drzewostanie		<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 75% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie trzech i więcej gatunków z grupy „wiąz, dąb, jesion”. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 25% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej dwóch gatunków z grupy „wiąz, dąb, jesion”. 	
Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów		<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 75% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie czterech i więcej gatunków. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 25% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej dwóch-trzech gatunków. 	
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie		Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie <10% gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie.	

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 87% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie udziału gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiających się. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 13% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie udziału gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiających się.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 13% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności martwego drewna wielkowymiarowego powyżej 3 szt./ha. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 87% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie obecności martwego drewna wielkowymiarowego powyżej 3 szt./ha.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 12% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zasobów martwego drewna >20m³/ha. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 6% stanowisk siedliska w obszarze – Utrzymanie zasobów martwego drewna >10m³/ha. 3. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 82% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie zasobów martwego drewna >10m³/ha.
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 100% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie >10% udział objętościowy drzew starszych niż 100 lat.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 81% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności więcej niż 2 gatunków, obfite, reagujące na luki i prześwietlenia. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 7% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie obecności więcej niż 2 gatunków, obfite, reagujące na luki i prześwietlenia.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			3. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 12% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie naturalnego odnowienia, co najmniej pojedynczego lub ograniczonego do jednego gatunku.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	<p>1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 56% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zróżnicowanej struktury; >70% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki, prześwietlenia.</p> <p>2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 44% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najmniej jednolitego starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym drzewostanem zajmującym 30-70% powierzchni.</p>
		Przejawy procesu grądowienia	<p>1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 6% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku lub nieznacznego grądowienia.</p> <p>2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 43% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej wyraźnego grądowienia.</p>
		Ekspansywne gatunki obce w podszyciu i runie	<p>1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 43% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie obecności najwyżej jednego gatunku, nielicznie, sporadycznie.</p> <p>2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 37% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej więcej niż jeden gatunek lub nawet jeden gatunek, jeżeli liczny.</p>
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 94% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej pojedynczej obecności gatunku ekspansywnego w runie.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
			2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na 6% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie co najwyżej podwyższonego udziału, lecz nie bardzo ekspansywnego.
		Stosunki wodno-wilgotnościowe	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na co najmniej 6% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zalewu wodami rzecznyymi zdarzające się co najmniej raz na kilka lat. 2. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na co najmniej 12% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie zalewu wodami rzecznyymi zdarzające się wyjątkowo, lecz zastępowane przez przesiąki lub stagnowanie wody opadowej; znaczne uwilgotnienie, niewiele tylko odbiegające od stanu naturalnego.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 81% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku zniszczenia runa. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika FV na 19% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku zniszczenia runa.
		Inne zniekształcenia	1. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na 94% stanowisk siedliska w obszarze – utrzymanie braku zniekształceń. 2. Osiągnięcie oceny wskaźnika U1 na 6% stanowisk siedliska w obszarze – osiągnięcie braku zniekształceń.
		Ogólny cel ochrony	Utrzymanie zasobów siedliska przyrodniczego w obszarze w niepogorszonym stanie.
10.	1145 Piskorz <i>Missgurnus fossilis</i>	Ogólny cel ochrony	Poprawa stanu zachowania siedlisk gatunku: poprawa klasy jakości wody Bystrzycy i Strzegomki co najmniej o jedną klasę, tj. do klasy III w przypadku odcinka Strzegomki przy ujściu do Bystrzycy oraz do klasy IV w przypadku Bystrzycy powyżej ujścia Strzegomki.
11.	5339 Różanka	Ogólny cel ochrony	Poprawa stanu zachowania siedlisk gatunku: poprawa klasy jakości wody Bystrzycy i Strzegomki co najmniej o jedną klasę, tj. do klasy

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
	<i>Rhodeus amarus</i>		III w przypadku odcinka Strzegomki przy ujściu do Bystrzycy oraz do klasy IV w przypadku Bystrzycy powyżej ujścia Strzegomki.

12.	<p>1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i></p> <p>6169 Przeplatka matura <i>Euphydryas maturna</i></p> <p>6177 Modraszek telejus <i>Maculinea (Phengaris) teleius</i></p> <p>6179 Modraszek nausitous <i>Maculinea (Phengaris) nausithous</i></p> <p>1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i></p> <p>1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita (Osmoderma barnabita)</i></p> <p>1088 Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i></p>	Ogólny cel ochrony	Nie określa się. Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.
-----	--	--------------------	---

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
13.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	Stan populacji	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na wszystkich 24 stwierdzonych stanowiskach.
		Powierzchnia zbiornika	Utrzymanie co najmniej 80% zbiorników (co odpowiada ocenie FV), na poziomie 400 - 2000 m ² powierzchni.
		Stażność zbiornika	Utrzymanie 100% zbiorników na poziomie stopnia stałości nie większym niż 2 (zbiornik wysycha nie częściej niż w 2. latach na przestrzeni 10 lat), co odpowiada ocenie FV.
		Jakość wody	Utrzymanie jakości wody na poziomie co najmniej „średnim” (co odpowiada ocenie U1) na wszystkich stanowiskach.
		Zacienienie zbiorników	Utrzymanie zacienienia tafli wody na poziomie do 60% (co odpowiada ocenie FV) na co najmniej 80% zbiorników.
		Wpływ ptaków wodnych	Utrzymanie wartości wskaźnika na wszystkich stanowiskach na poziomie nie przekraczającym 2 ptaków na 1000 m ² , co odpowiada ocenie FV.
		Wpływ ryb	Utrzymanie braku lub tylko możliwego (co odpowiada ocenie U1) wpływu ryb na co najmniej 100% zbiorników.
		Liczba zbiorników w odległości ≤ 500m	Utrzymanie obecności co najmniej 1 zbiornika wodnego w odległości nie większej niż 500 m (co odpowiada ocenie U1) od co najmniej 80% zbiorników będących stanowiskami gatunku.
		Ocena środowiska lądowego	Utrzymanie oceny „dobrej” (co odpowiada ocenie FV) na co najmniej 85% wszystkich zbiorników.
		Stopień zarośnięcia lustra wody przez roślinność	Utrzymanie zarośnięcia lustra wody przez roślinność na poziomie nie mniejszym niż 60% (co odpowiada ocenie FV) powierzchni zbiornika na co najmniej 20% stanowisk.
Ogólny cel ochrony	Utrzymanie niezadawalającego (U1) stanu ochrony gatunku w obszarze.		

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
14.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na wszystkich 23 stwierdzonych stanowiskach.
		Udział szuwaru w powierzchni zbiornika	Utrzymanie wskaźnika na poziomie powyżej 25% powierzchni zbiornika zajmowanego przez szuwar na co najmniej 50% stwierdzonych stanowisk.
		Wysokość roślinności szuwarowej	Utrzymanie stanu obecności szuwaru do wysokości 1 m na co najmniej 50% stwierdzonych stanowisk.
		Roślinność zanurzona i pływająca (bez szuwaru)	Utrzymanie co najmniej kępkowej i nielicznej lub licznej, ale nie o pionowych pędach roślinności zanurzonej na co najmniej 90% stwierdzonych stanowisk.
		Nachylenie brzegów zbiornika	Utrzymanie łagodnych brzegów zbiornika na wszystkich stanowiskach.
		Zacienienie zbiornika	Utrzymanie zacienienia zbiornika na poziomie poniżej 50% na co najmniej 65% stwierdzonych stanowisk.
		Obecność płycizn	Utrzymanie obecności płycizn na wszystkich stanowiskach.
		Obecność ryb	Utrzymanie braku ryb na co najmniej 15% stwierdzonych stanowisk.
		Bariery wokół brzegu zbiornika	Utrzymanie stanu braku barier (lub do 5% długości brzegów) wokół brzegu zbiornika na wszystkich stanowiskach.
		Zabudowa otoczenia zbiornika	Utrzymanie braku zabudowy w pobliżu co najmniej 75% stwierdzonych stanowisk.
		Inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	Utrzymanie obecności innych zbiorników wodnych w promieniu do 500 m przy wszystkich stwierdzonych stanowiskach.
Droga asfaltowa	Utrzymanie braku dróg asfaltowych w pobliżu co najmniej 65% stwierdzonych stanowisk.		

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Tymczasowe cele działań ochronnych
		Ogólny cel ochrony	Utrzymanie niezadawalającego (U1) stanu ochrony gatunku w obszarze.
15.	1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> populacja rozrodcza	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze. Pozyskanie informacji w zakresie lokalizacji kolonii rozrodczej gatunku. Utrzymanie braku barier pomiędzy stanowiskami gatunku w obszarze.
16.	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> populacja rozrodcza	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze. Pozyskanie informacji w zakresie lokalizacji kolonii rozrodczej gatunku. Utrzymanie braku barier pomiędzy stanowiskami gatunku w obszarze.
17.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze co najmniej na 6 stanowiskach. Pozyskanie danych dotyczących stanowisk gatunku w całym obszarze.
		Siedlisko	Uzupełnienie informacji na temat stanu zachowania siedliska gatunku w obszarze.
18.	1337 Bóbr <i>Castor fiber</i>	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze co najmniej na 9 stanowiskach. Pozyskanie danych dotyczących stanowisk gatunku w całym obszarze.
		Siedlisko	Uzupełnienie informacji na temat stanu zachowania siedliska gatunku w obszarze.

Właściwy stan ochrony - pojęcie używane w ochronie przyrody w Unii Europejskiej, w tym szczególnie w ochronie obszarów Natura 2000 Stan siedliska przyrodniczego, przy którym naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska, istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony.

Stan gatunku, przy którym dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało^[1].

Pojęcie może być stosowane zarówno do krajowych i regionalnych zasobów siedlisk przyrodniczych i gatunków, jak i do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w obszarze Natura 2000.

W obszarze Natura 2000 osiągnięcie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, będących w nim przedmiotami ochrony, jest celem strategicznym ochrony obszaru.

W praktyce właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- powierzchnia siedliska nie zmniejsza się, ani nie jest antropogenicznie pofragmentowana;
- ekosystem jest w dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla ekosystemu procesy ekologiczne, stan typowych gatunków jest właściwy, różnorodność biologiczna związana z ekosystemem jest niezubożona;
- brak jest zagrożeń i negatywnych trendów wobec siedliska przyrodniczego. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie co najmniej 10-20 lat jest niemal pewne.

Natomiast właściwy stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 to taki stan, w którym:

- liczebność jest stabilna w dłuższym okresie (mogą występować naturalne fluktuacje) oraz populacja wykorzystuje potencjał obszaru oraz struktura wiekowa, rozrodczość i śmiertelność prawdopodobnie nie odbiegają od normy;
- wielkość siedliska gatunku jest wystarczająco duża, a jego jakość odpowiednio dobra dla długoterminowego przetrwania gatunku;
- brak jest istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewne.

Jeżeli którykolwiek z tych warunków nie jest spełniony, to stan ochrony określa się jako niezadowalający lub zły, zależnie jak poważne są odchylenia od powyższych warunków. Właściwy stan ochrony oznacza się symbolem FV, stan niezadowalający symbolem U1, a stan zły - symbolem U2.

ⁱ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.